

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Dolní Lhota

U školy 76, 747 66 Dolní Lhota

Identifikátor školy: 600 141 942

Termín konání inspekce: 4. – 6. květen 2004

Čj.:	n4-1218/04-11074
Signatura:	on6ax147

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole Dolní Lhota (bez odloučeného pracoviště Velká Polom - Čavisov) vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole Dolní Lhota (bez odloučeného pracoviště Velká Polom - Čavisov) vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole Dolní Lhota (bez odloučeného pracoviště Velká Polom - Čavisov).

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Trojtřídní mateřská škola má cílovou kapacitu 75 dětí. Další součástí je odloučené pracoviště Velká Polom – Čavisov, Chrudimská 36 a školní jídelna s kapacitou 210 jídel, která zajišťuje stravovací podmínky dětem a zaměstnancům vlastního zařízení, Základní škole Dolní Lhota a cizím strávníkům.

Počet tříd (včetně odloučeného pracoviště): 2 třídy věkově rozlišené (20 a 22 dětí) a 1 třída (21 dětí) se smíšenou věkovou skupinou dětí. Počet zapsaných dětí v době inspekce byl 63.

Právní forma: mateřská škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací.

Název a adresa zřizovatele: Obec Dolní Lhota, Poštovní 250, 747 66 Dolní Lhota.

Realizované vzdělávací programy: Mateřská škola pracuje podle vlastního *Školního vzdělávacího programu*, který ve své činnosti vychází z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* (dále jen RVP PV) č. j. 14 132/01-22.

Provoz mateřské školy Dolní Lhota je od 6:30 do 16:00 hod a v odloučeném pracovišti Velká Polom – Čavisov od 7:30 do 16:00 hod.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost zabezpečují čtyři učitelky včetně ředitelky školy. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a pracují na plný úvazek. Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný. Většina učitelek má dlouholetou praxi. Jedna učitelka nastoupila do mateřské školy (dále MŠ) po několikaleté přestávce v práci.

Organizační struktura školy je funkční. Je stanovena několika písemnými dokumenty (*Vnitřní řád mateřské školy, Vnitřní organizační řád pro pracovníky školy, Řád školy s organizační strukturou školy*). I přes obecné zpracování některých materiálů, je organizace provozu školy vymezena převážně výstižně a zajišťuje plynulý chod MŠ i výchovně-vzdělávacího procesu. Počet čtyř učitelek (včetně ředitelky se sníženým úvazkem přímé práce s dětmi) a existence odloučeného pracoviště kladou vysoké nároky na organizaci směn a pokrytí provozu. Kompetence jsou promyšleně stanoveny. Všechny pracovnice jsou seznámeny se svými pracovními náplněmi, které jsou zpracovány výstižně k pracovnímu zařazení zaměstnanců. Všichni znají svá práva i povinnosti, které důsledně plní, a tím zabezpečují klidný, bezproblémový provoz školy. K zajištění plynulého chodu MŠ přispívá i účinný vnitřní informační systém mezi zaměstnanci, který je založen na bezprostředních kontaktech a velmi

otevřené komunikaci. Promyšleně a cíleně je využíváno jednání pedagogických rad, které slouží jako poradní a metodický orgán.

Systém vedení zaměstnanců je ujasněný a vede k naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Při vedení školy se ředitelka opírá o stabilizovaný kolektiv všech pracovníků, se kterým velmi úzce a systematicky spolupracuje. Řízení je založeno na vzájemné důvěře a domluvě a respektuje demokratické principy. Ředitelka svým vstřícným jednáním a vystupováním vytváří na pracovišti velmi pozitivní atmosféru a upevňuje pěkné vztahy. Ke všem zaměstnancům je otevřená a ohleduplná. Je schopná naslouchat podnětům i připomínkám pracovníků, rodičů i zřizovatele a tyto náměty třídit a využívat při vedení školy. Její velká ohleduplnost a snaha vycházet všem vstříc je však někdy až na úkor vlastního sebeprosazení a za cenu mírných ústupků při prosazování poměrně promyšlených a smysluplných záměrů. Ředitelka pravidelně provádí hospitační a kontrolní činnost, která má zpětnou vazbu a dopad na výchovně-vzdělávací práci. Závěry analyzuje a projednává se zaměstnanci.

Profesní růst pedagogických pracovníků je zajišťován formou samostudia a návštěvou seminářů. Jejich témata vyplývají z potřeb zařízení a aktuálních problémů spojených se zaváděním RVP PV do praxe.

Pro hodnocení zaměstnanců ředitelka vytvořila kritéria, která mají většinou motivační charakter, podněcují pracovníce k dalšímu odbornému růstu a umožňují sebehodnocení. Pracovnice ředitelka hodnotí diferencovaně.

V mateřské škole jsou vytvořeny velmi dobré personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola je umístěna v bývalých třídách v přízemí základní školy. Prostorové podmínky jsou pro daný počet zapsaných dětí vyhovující. Jsou zde dvě místnosti, které zároveň plní funkci herny a třídy, společná malá ložnice, sociální zařízení, šatna a samostatná jídelna. Chybějící kabinet na pomůcky zastupují zabudované skříně. Při budově se rozkládá menší zahrada vybavená již zastaralými kovovými prvky a pískovištěm.

Prostory jsou vybavené starým nábytkem. Pro spontánní činnosti dětí je zde nedostatek námětových koutků. Uspořádání jednotlivých oddělení neumožňuje uspokojivou realizaci skupinových her, individuálních, částečně i frontálních činností, nezajišťuje potřebnou intimitu aktivitám dětí. Chybí mobilní nábytek (kontejnery, paravány), stolky a židličky, které by byly uzpůsobeny tělesným rozměrům nejstarších dětí. K dispozici je běžná nabídka hraček, her, výtvarných pomůcek, knih a dalších potřeb, které jsou nezbytné pro realizaci předškolní výchovně-vzdělávací činnosti. Celkově zařízení tříd dostatečně nerespektuje současné tendence v předškolní výchově.

Ve výzdobě zařízení je patrný soudobý trend umísťování co největšího množství dětských tvořivých výrobků v celém interiéru.

Ředitelka školy má jasnou koncepci modernizace materiálně-technického zázemí. Vzhledem k omezeným finančním možnostem jde zatím realizovat jen pozvolna.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program *Hrajeme si od jara do zimy* zpracovala škola v souladu s RVP PV. Východiskem pro zpracování výchovně-vzdělávacího programu byla dobře zpracovaná podrobná analýza podmínek zařízení a *Plánovaná koncepce mateřské školy*. Hlavní témata vycházejí z cílových kompetencí dítěte a jsou spolu s podtématy stanovena jednotně pro celou školu. Podmínky a prostředky plnění jsou poměrně jasně vymezeny. Relativně výstižně jsou vypracovány i na ně navazující týdenní tematické plány. Jako základní prostředek pro komplexně pojaté vzdělávání je ve všech materiálech vymezena hra a prožitkové učení.

Školní program je realizován v souladu s obecnými cíly předškolní výchovy.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena ve stanoveném rozsahu a kvalitě. Zápisy v přehledech výchovné práce mají dobrou vypovídací hodnotu vzhledem k naplňování daného vzdělávacího programu.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

V současné době se ředitelka zaměřila na ověřování nově zpracovaného výchovně-vzdělávacího programu školy a nového způsobu plánování v praxi. Formálně chybí zatím průběžný kvalitní systém naplňování stanovených cílů mateřské školy, vyhodnocování úspěšnosti naplňování pedagogických záměrů a plánovaných činností. Hodnocení ve vztahu k dítěti a pedagogovi je prováděno v jednotlivostech.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je přes zjištěné nedostatky funkční.

Výchovně-vzdělávací práce v MŠ probíhá na základě rámcově stanovené *Organizace dne v mateřské škole*, která je jednotná pro všechny třídy a důsledně nediferencuje jejich věkové a osobnostní složení. Z hlediska psychohygieny škola velmi dobře rozvolnila jednotlivé činnosti a vytvořila dětem prostor pro uspokojování jejich potřeb. Rovnoměrné zařazování řízených a spontánních činností však nebylo vždy promyšlené. V jedné třídě i přes komplexní pojetí práce řízené činnosti převažovaly. Pitný režim je zaveden, ale jeho organizace nerespektuje individuální potřeby dětí. Úprava prostředí pro stolování byla podnětná z hlediska upevňování kulturních návyků při jídle. Pobyt venku respektoval biorytmus a psychohygienu dětí. Individuální délka odpočinku dětí se v současné době zavádí.

Informační systém směrem k rodičům je založený převážně na neformální komunikaci a je účinný. Škola předává informace při osobním kontaktu s rodiči, prostřednictvím písemných vývěsek a na třídních schůzkách.

Organizace výchovně-vzdělávací práce školy odpovídá cílům předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Kvalitu výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivňuje kvalifikovanost pedagogického sboru.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Motivace řízených a spontánních činností byla rozdílná. Zatímco ke spontánním hrám děti motivovala pouze volná dostupnost hraček, nikoli jejich cílená nabídka, řízené činnosti učitelky navozovaly záměrně pomocí verbální motivace, která většinou respektovala aktuální situaci a byla podnětná. Děti se do aktivit zapojovaly převážně se zájmem. Plnily zadané

úkoly, správně uplatňovaly pracovní dovednosti. Práci dětí většina učitelek hodnotila pozitivně, s dopadem na podněcování k činnosti.

Řízené a spontánní činnosti učitelky realizují ve vztahu k naplňování RVP PV. Týdenní plánování je většinou promyšlené vzhledem k aktuální situaci, motivačnímu tématu i z hlediska prostředků plnění a nabídky činností. Při plánování výchovně-vzdělávací práce učitelky uplatňují své odborné znalosti a začleňují i nové poznatky získané při dalším vzdělávání, což pozitivně ovlivňuje kvalitu celkové práce. Určitá nejasnost se však projevuje při stanovování cílů, které nejsou vždy důsledně diferencované zvláště pro řízené a spontánní činnosti. Plánované cíle jsou většinou obecné a zaměřené jen na řízené činnosti a spontánní nepostihují. To se potom odráží do celkové kvality těchto aktivit. Ne vždy všechny učitelky při plánování též důsledně respektují věkové, individuální a specifické potřeby dětí a diferencují kladené požadavky.

Z provedených hospitací vyplynulo, že obě třídy výchovně-vzdělávací práci organizují jednotným způsobem. Spontánní a řízené činnosti zařazují průběžně, na základě zájmů dětí, bez časového omezení. Děti mají možnost volby mezi spontánní hrou a skupinově organizovanou řízenou prací. Spontánní hry probíhaly velmi uvolněně, bez jasně stanovených pravidel a promyšlených podnětů. Při výběru hraček a rozvíjení hry měly děti naprostou volnost, kterou neuměly vždy smysluplně využít. Z těchto důvodů nebyly některé činnosti dětí obsahově pestré a docházelo k jejich častému střídání. Při hrách děti pracovaly ve skupinkách, vzájemně se respektovaly a nevznikaly mezi nimi žádné závažné konflikty. Drobné nesrovnalosti řešily převážně s pomocí učitelky. Při hře využívaly svoji fantazii a představitivost přiměřeně ke svým věkovým možnostem. Do činnosti dětí učitelky téměř nevstupovaly a práci příliš nehodnotily. Ne všechny děti nastolenou svobodu dokázaly vhodně využít, samostatně se rozhodovat a činnost rozvíjet. Z jejich projevů byla patrná větší závislost na učitelkách a jejich podnětech. Z těchto důvodů se i více zapojovaly do řízených činností.

Při organizování řízených činností byly převážně uplatňovány modernější metody a formy práce. K dětem učitelky přistupovaly s porozuměním, což pozitivně ovlivňovalo celkovou atmosféru tříd i chování dětí. Pro starší děti byl vytvořen prostor pro samostatné rozhodování, experimentování a aktivní učení. Při některých činnostech však učitelky více přebíraly aktivitu a činnosti dětí výrazněji řídily a organizovaly, což se projevilo zvláště v průběhu režimových momentů.

Děti přirozeně komunikovaly mezi sebou i s učitelkou, ale například ve spontánních činnostech nebyl jejich verbální projev vždy cíleně rozvíjen. Pružně reagovaly na otázky učitelek, které byly většinou vhodně kladeny s ohledem na rozvíjení slovní zásoby a souvislé vyjadřování.

Spontánní činnosti měly dobrou úroveň.

Řízené činnosti byly velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky odpovídaly věku dětí. Jemná motorika byla rozvíjena cíleně, zvláště při výtvarných, pracovních i konstruktivních činnostech. Sebeobslužné návyky měly ve třídách dobrou úroveň. Při stolování byly děti více obsluhovány učitelkou a projevovaly se pasivně. Hygienické návyky měly děti dostatečně upevněné. Kultura stolování byla přiměřená.

Děti se k sobě chovaly většinou zdvořile a ohleduplně. Stanovená pravidla chování však neměly dostatečně upevněná. Zdvořilostní návyky děti uplatňovaly, ale ne vždy důsledně.

Slovní zásoba a úroveň jazykových dovedností odpovídaly věku dětí. Děti mezi sebou byly komunikativní.

Autonomní chování dětí projevovaly více při řízených činnostech, kdy reagovaly na podněty učitelek, dokázaly vyjádřit svoji myšlenku, přijímat různé sociální role a někdy se samostatně prosadit. Při spontánních činnostech děti vzájemně spolupracovaly, občas ale projevovaly nejistotu a bezradnost.

Úroveň poznatků byla dobrá.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce byly celkově dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané Obcí Dolní Lhota svým rozhodnutím č. 490/60/2002 ze dne 3. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003 a v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (č. j. ŠMS/13306/02/Kon) vydaným Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem školství mládeže a sportu, s účinností od 1. ledna 2003, jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Dolní Lhota svým rozhodnutím č. 490/60/2002 ze dne 3. října 2002, s účinností od 1. ledna 2003.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (č. j. ŠMS/13306/02/Kon) vydané Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem školství mládeže a sportu, s účinností od 1. ledna 2003.
3. *Plánovaná koncepce mateřské školy* (bez uvedení časového rozpětí).
4. Školní vzdělávací program *Mateřské Hrajeme si od jara do zimy* na školní rok 2003 – 2004 (s datem projednání a schválení 28. 8. 2003).
5. Týdenní plány výchovně-vzdělávacích činností s tematickým zaměřením (od 1. 3. – 7. 5. 2004, I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76).
6. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí (I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76).
7. Výroční zpráva za školní rok 2002 – 2003 (bez uvedení data).
8. Řády: *vnitřní řád mateřské školy* (ze dne 28. 8. 2003), *řád školy, vnitřní organizační řád pro pracovníky školy* (bez uvedení data).
9. *Organizace dne v mateřské škole* (školní rok 2003 – 2004, I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76).
10. Povolení výjimky z počtu dětí na třídu vystavené ředitelkou MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č.35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 1. 9. 2003.
11. *Vnitřní platový předpis* (ze dne 15. 12. 2003).
12. *Kritéria pro hodnocení a odměňování pracovníků MŠ* (ze dne 28. 8. 2003).
13. Přehled výchovné práce (školní rok 2003 – 2004, I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76) SEVT 49 177 0.
14. Přehledy o docházce (školní rok 2003 – 2004, I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76) SEVT 49 178 0.
15. Evidenční listy pro děti v mateřské škole (školní rok 2003 – 2004, I. a II. oddělení MŠ Dolní Lhota, U školy 76) SEVT 49 176 1.
16. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků (v době inspekce).
17. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) řady V1-01 podle stavu k 30. září 2003.

18. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách: Česká školní inspekce: čj. 145 017/99-011045 ze dne 19. ledna 1999.
19. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad včetně plánu (školní rok 2003 - 2004).
20. *Plán kontrolní činnosti* (školní rok 2003 - 2004).
21. Hospitační záznamy (školní rok 2003 - 2004).
22. Kniha úrazů.
23. Podkladová inspekční dokumentace.
24. Práce dětí.

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou velmi pozitivně ovlivněny plnou kvalifikovaností pedagogického sboru, pěknými vztahy mezi zaměstnanci a zainteresovaností všech pracovníků na plnění výchovně-vzdělávacího programu, se kterým je většina vnitřně ztotožněna. Velmi dobrou kvalitu personálních podmínek ovlivňuje především promyšlené a systematické vedení školy, které směřuje k jasně vymezeným prioritám. Pro naplňování stanovených záměrů je efektivně využíváno odborné a metodické vedení učitelek, další vzdělávání a jejich zájem o profesní růst. Celkově účinný je i kontrolní systém školy.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy neodpovídají současným trendům v předškolním vzdělávání. Výrazné nedostatky jsou v oblasti vybavení nábytkem umožňujícím prostorové členění pro individuální a skupinové činnosti a pomalá inovace pomůcek a hraček.

Při realizování řízených a spontánních činností se uvolnila organizace, jsou zaváděny moderní metody a formy práce a celkově je výchovně-vzdělávací proces pojatý komplexněji a přirozeněji vzhledem k potřebám dětí a jejich osobnostnímu rozvoji. Velmi dobře je stanoveno plánování, což se pozitivně promítá hlavně do kvality řízených činností. Rezervy jsou však patrné především při spontánních činnostech, a to z hlediska jejich organizování, menší promyšlenosti motivace a ve smysluplném využívání hodnocení. Z těchto důvodů byly řízené činnosti hodnoceny lépe než spontánní činnosti. Práce školy je kladně ovlivněna i pěknými vztahy a otevřenou vzájemnou komunikací.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Hana Štefková

.....

V Novém Jičíně dne 17. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. května 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Alena Peřichová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štefánkova 9, 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2004-06-02	n4-1237/04-11074
Zřizovatel Obec Dolní Lhota, Poštovní 250 747 66 Dolní Lhota	2004-06-02	n4-1236/04-11074

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.